

Antaumus hoitotyössä

Ihminen pääosassa

Kahden sairaalan välillä on pitkä maanalainen ja osittain moottoritien päällä kulkeva käytävä. Kävelen pitkin tätä käytävää usein monta kertaa päivässä, lastenpsykiatrian klinikalta T-sairaalaan. Tervehdin tuttuja siivoojia ja trukin kuljettajia, hoitajia ja muita ihmisiä. Olen TYKS:n lastenpsykiatrian klinikan palveluksessa psyko-terapeuttina. Työkseni hoidan lapsiperheitä, joissa isä tai äiti sairastaa syöpää. Tällä hetkellä syöpää hoidetaan hyvin, kuten yleensä muitakin tauteja Suomessa. Välillä kuitenkin tuntuu siltä, että ihminen unohtuu. Tautia hoidetaan, mutta ihmistä ei. Tuntuu jopa ivalliselta kuunnella mahti-

pontisia lauseita, joilla julistetaan, että ihmisen fyysiset, psyykkiset ja sosiaaliset tarpeet huomioidaan. Olisi kuitenkin hyvä muistaa, että sairastunut ihminen on muutenkin kuin hänen tautinsa! Väitöskirjani mukaan lapset ja perhe selviävät kohtalaisen hyvin vanhemman sairaudesta, jos äiti ei ole masentunut, huolimatta siitä, onko äiti itse vai puoliso syöpäpotilas. Se tuntuu arkiselta ja loogiselta. Kaikkihan tietävät, että vanhemmat - ja etenkin äidit - ovat perheen pääresurssi. Mutta toisinaan juuri tämä äiti on syöpäpotilas, yksinhuoltaja, köyhä, vailla sosiaalisia verkostoja ja voi jopa masentuakin. Sen vuoksi painopiste on äideistä huolehtiminen.

Vierailu Tampereella. Kirjoittaja Florence Schmitt oikealla takana ja hänen edessään Rebecca Marcus ent. Tong-Niinistö (hän innoitti suomalaisia sairaanhoitajia vuonna 1990 osallistumaan NCFI:n konferenssiin Skotlantiin), vasemmalla takana Hanna-Leena Nuutinen, Viestin entinen päätoimittaja ja hänen edessään Viestin nykyinen päätoimittaja Riitta Sointu

Kun äiti tai isä kuolee

Joskus sairastava äiti tai isä kuolee, ja lapset jäävät suremaan leskeksi jääneen vanhemman kanssa. Tukipsykoterapia muuttuu surupsykoterapiaksi. Pienet lapset eivät ymmärrä, mitä kuolema tarkoittaa: isä tai äiti ei tule takaisin eikä voi tulla halamaan ja lohduttamaan. Lapset ovat ymmällään siitä, että vanhempi on lähtenyt ja jättänyt heidät. Tie tähän käsittämiseen on pitkä ja usein tuskallinen, niin lapsille kuin leskeksi jääneelle vanhemmallekin. Kuitenkin ne lapset, joilla on hyvät suhteet vanhempiin ja rakastetuksi tulemisen kokemus ja joiden sisäinen maailma on sisustettu hyvillä kokemuksilla ja muistoilla, selviävät surusta. Selviytyminen riippuu tietysti myös siitä, miten hyvin sureva aikuinen kykenee olemaan läsnä omille lapsilleen. Joskus käy niin, että sureva vanhempi pakenee nettiin, keskustelupalstoihin tai treffi-sivuille. Kuinka paljon nykyään onkaan ihmisiä, jotka ovat paikalla, mutta eivät läsnä. Heidän ajatuksensa ovat sormien päässä pläjäämässä nettisivuja älypuhelimelta...

Antaumuksellisuus - kyky olla läsnä

Työni on vaativaa henkisesti, mutta olen sitoutunut, innostunut ja energinen. Joskus kuulen sanottavan, että teen työtäni antaumuksellisesti. Se kuulostaa omituiselta sanalta. Joku tekee ”antaumuksellisesti” jotakin... Antaumus... Siinäpä on vaikeasti lausuttava sana. Sanakirjan mukaan antaumus vertautuu ”intoon, innostukseen ja hartauteen”. Minä taas kuulen siinä sanassa sitoutuneisuutta ja itsensä unohtamista. Se on kyky olla läsnä koko olemuksellaan, tässä ja nyt, juuri tälle tilanteelle tai tälle ihmiselle. Se on kyky unohtaa kokonaan itsensä ja kyky antaa aikansa, tilansa ja ajatuksensa sekä oman

mielensä työskentely toista ihmistä varten. Läsnäoloni avulla toinen voi sanoittaa, mitä hänessä versoo. Hän saa sanotuksi, mitä hän yrittää ajatella, ja puhuessaan hänen omat ajatuksensa selkenevät. Kuten jo vauva kokee olevansa rakastettava olento, koska hän lukee sen äitinsä kasvoista, niin toisen ihmisen kuuluu tietää, että hän on arvokas ihminen sinänsä, kun istun ja kuuntelen häntä. Jokaisen ihminen pitää voida tuntea itsensä paremmaksi ihmiseksi kun hän lähtee luotani.

Jumalan ja Marian antaumus

Joulun aikana pohdin, miten Jumala antautuukaan ihmisten käsiin syntymällä itse ihmiseksi. Jumala uskaltautuu vauvaksi, avuttomaksi ja autettavaksi. Hän uskaltautuu riippuvaiseksi äidin ja isän hoivasta. Miten tämä on mahdollista? Nyt on kirkkovuodessa Marian päivä aivan lähellä. Koruttomat sanat. Enkeli tulee vain sisään Marian luo. Hän ei koputa, ei pidä suurta meteliä, ei soita trumpettia, pasuunaa eikä rumpuja. Sen sijaan hän tervehtii suurella kunnioituksella ja suurin sanoin Mariaa, mikä on ennen näkemätöntä. Nuorta maalaistyttöä ei tervehditä yleensä niin juhlavasti. Mariasta tulee äiti. Jumala itse on anomassa nuorelta naiselta lupaa tulla ihmiseksi. Hän kunnioittaa nuoren naisen vapautta. Maria sanoo, että se on ihan ok, hän ei vaan ymmärrä, miten niin voi tapahtua. Enkeli selittää ja sekin on ihan ok Marialle. Jumalalle mikään ei ole mahdotonta. Pitää vaan luottaa ja heittäytyä uskoen. Antaumuksellisuus. Jumala itse antautuu ihmisten käsiin ja suostuu haavoittuvaksi, ja Maria antautuu tekemään Jumalan tahdon, tekemään hänen sanansa mukaan.

Tammerkoskella Amerikan vierasta tapaamassa. Kirjoittaja Florence Schmitt (keskellä) Turusta ja Hanna-Leena Nuutinen (oik.) Helsingistä sekä Rebecca Marcus ent. Tong-Niinistö (vas.) Ohiosta. Rebecca vieraili Suomessa joulukuussa tervehtimässä entisiä sairaanhoitajatyötovereitaan ja ystäviään. Kuva Riitta Sointu

Minun antaumukseni

Antaumus. Jumala on antanut itsensä minulle. Hän kutsuu luottamaan ja heittäytymään. Hän on voimani ja kallioni, toivoni ja linnani ja siksi voin uskaltautua kohtaamaan toisten ihmisten surua ja kärsimystä. Voin avautua, ei tarvitse laittaa panssarilasia sydämen ympärille, voin antaa kosketettavaksi. Siis, voin antaa itseni toisten käytettäväksi, potilaiden auttamiseen, koska olen saanut niin paljon, koska olen ensin vastaanottanut itsensä pieneksi tehneen Jumalan. Hän rakastaa ja kohtaa jokaista minun kauttani. Lainaan hänelle olemukseni, jonka Hän itse on luonut. Hän saa minulta uudet kädet, uuden sydämen, uuden ruumiin, jossa Hän voi rakastaa. Antaumus on sitä, että vastaanotan itseni Jumalalta ja annan Hänelle itseni käytettäväksi. Niin on Marian päivä joka päivä.

Florence Schmitt

Fil tri, VET perheterapeutti, yksilöpsykoterapeutti ja varhaisten vuorovaikutussuhteiden psykoterapeutti. Hän on valmistunut sairaanhoitajaksi Ranskassa 1977 ja Suomessa vuonna 1989. Suomessa hän on asunut vuodesta 1983. Florence kuuluu Turun Pyhän Birgitan ja Autuaan Hemmingin roomalais-katoliseen seurakuntaan.